

## EDUSKUNNAN VASTAUS 210/2002 vp

### Hallituksen esitys laiksi Koulutusrahastosta ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

#### *Asia*

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi Koulutusrahastosta ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 219/2002 vp).

#### *Valiokuntakäsittely*

Työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TyVM 8/2002 vp).

#### *Päätös*

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

## Laki

### Koulutusrahastosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

#### 1 luku

#### **Yleiset säännökset**

#### 1 §

#### *Koulutusrahasto*

Koulutusrahasto on työmarkkinaosapuolten hallinnoima rahasto, jonka tarkoituksena on edistää työssä tarvittavia valmiuksia myöntämällä tukea ammatilliseen koulutukseen ja kehittämiseen.

#### 2 §

#### *Etuudet*

Rahasto myöntää etuutena ammattitutkinto-  
stipendejä ja aikuiskoulutustukea. Aikuiskoulu-

tustuesta säädetään aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/2000).

#### 3 §

#### *Toimielimet ja sääntöjen vahvistaminen*

Rahaston toimielimiä ovat hallintoneuvosto ja hallitus. Sosiaali- ja terveysministeriö nimittää rahaston ylintä päätösvaltaa edustavan hallintoneuvoston jäsenet kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan työnantajien ja palkansaajien edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta.

Tarkemmat säännökset rahaston hallinnosta ja tehtävistä säädetään rahaston säännöissä, jotka annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

2 luku

**Ammattitutkintostipendi**

4 §

*Ammattitutkintostipendi*

Rahasto tukee työelämän tutkintojärjestelmän kehittämistä myöntämällä ammattitutkintostipendejä.

Ammattitutkintostipendin myöntämisestä, epäämisestä ja takaisinperinnästä on annettava hakijalle kirjallinen päätös.

5 §

*Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset*

Ammattitutkintostipendi voidaan myöntää henkilölle, joka on suorittanut ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon.

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö on täyttänyt 30 mutta ei 61 vuotta ja ollut työ- tai virkasuhteessa suomalaisen työnantajaan viisi vuotta ennen tutkinnon suorittamista.

6 §

*Ammattitutkintostipendin suuruus*

Ammattitutkintostipendin suuruus on 236 euroa.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkistetaan 1 momentissa sanottua määrää kustannustasossa tapahtunutta muutosta vastaavasti tarvittaessa, kuitenkin vähintään joka toinen vuosi. Ennen asetuksen antamista ministeriön tulee kuulla rahastoa.

7 §

*Ammattitutkintostipendin hakeminen ja maksaminen*

Ammattitutkintostipendiä on haettava kuuden kuukauden kuluessa tutkinnon suorittamisesta. Hakemuksen on oltava hakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen allekirjoittama.

Ammattitutkintostipendiä koskeva hakemus on käsiteltävä ja myönnetty stipendi maksettava henkilön ilmoittamalle tilille Suomessa sijaitsevaan rahalaitokseen ilman aiheetonta viivytystä. Jos tilille maksaminen ei ole mahdollista, voidaan tuki maksaa muullakin tavoin.

Ammattitutkintostipendin hakemisesta ja maksamisesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä rahaston säännöissä, jotka annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

8 §

*Aikuiskoulutustukilain soveltaminen*

Ammattitutkintostipendiä koskevassa asiassa sovelletaan, mitä takaisinperinnästä, muutoksenhausta, itseoikaisusta, valituksen myöhästy- misestä, päätöksen poistamisesta ja virheen korjaamisesta aikuiskoulutustuesta annetun lain 21—26 §:ssä säädetään, jollei tästä laista muuta seuraa.

9 §

*Hakijan tietojenantovelvollisuus*

Hakija on velvollinen ilmoittamaan rahastolle etuuden myöntämiseksi välttämättömät ikää, työhistoriaa ja tutkinnon suorittamista koskevat tiedot.

10 §

*Ilmoitusvelvollisuus*

Rahaston on annettava etuudenhakijalle etukäteen sopivin tavoin tiedot siitä, mistä häntä koskevia tietoja voidaan hankkia ja mihin niitä voidaan säännönmukaisesti luovuttaa.

## 11 §

*Oikeus tietojen saamiseen ja luovuttamiseen*

Rahastolla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä saada maksutta käsiteltävänä olevan ammattitutkintostipendiä koskevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain mukaisen tehtävän täytäntöönpanoa varten välttämättömät:

- 1) palvelussuhdetiedot eläketurvakeskukselta ja eläkelaitokselta;
- 2) koulutustiedot oppilaitokselta; sekä
- 3) tutkintotiedot tutkintotoimikunnalta.

Rahastolla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä luovuttaa Vakuutusvalvontavirastolle rahaston valvontaa varten välttämättömät tiedot ammattitutkintostipendin saajista.

## 12 §

*Tekninen käyttöyhteys*

Edellä 11 §:ssä tarkoitetut tiedot voidaan saada ja luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla. Tietojen pyytäjän tulee etukäteen ilmoittaa etuudenhakijalle tästä mahdollisuudesta. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen pyytäjän tulee esittää selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Tietojen salassapitoon sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säännöksiä.

## 13 §

*Rahoitus*

Ammattitutkintostipendin ja rahaston hallintokulujen rahoituksesta vastaa työttömyysetuuk-sien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) mainittu työttömyysvakuutusrahasto. Valtion palveluksessa olevien osalta ammattitutkintostipendin rahoituksesta vastaa valtio.

## 3 luku

**Erinäisiä säännöksiä**

## 14 §

*Hallintomenettely*

Etuusasiaa käsiteltäessä noudatetaan soveltuvien osin mitä hallintomenettelylaissa (598/1982), kielilaissa (148/1922), saamenkielen käyttämisestä viranomaisissa annetussa laissa (516/1991) asiakirjain lähettämisestä annetussa laissa (74/1954) sekä tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966) säädetään. Rahaston asiakirjojen ja toiminnan julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Rahaston toimihenkilö voi sen estämättä, mitä hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädetään, käsitellä asiaa, joka koskee rahastoa työnantajana.

## 15 §

*Valvonta*

Rahaston toimintaa valvoo Vakuutusvalvontavirasto.

## 16 §

*Rahaston purkaminen*

Jos rahasto puretaan tai lakkautetaan, sen varat käytetään työttömyysvakuutusrahaston toiminnan rahoittamiseen tai mikäli se ei ole mahdollista, sosiaali- ja terveysministeriön määräämällä tavalla johonkin muuhun hallintoneuvoston ehdottamaan vastaavaan yleishyödylliseen tarkoitukseen.

## 17 §

*Voimaantulo*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2003.

Tällä lailla kumotaan 15 päivänä kesäkuuta 1990 koulutus- ja erorahastosta annettu laki (537/1990) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

## 18 §

### *Siirtymäsäännökset*

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä viitataan lakiin koulutus- ja erorahastosta, näyttötutkinnon perusteella maksettavaan ammattikoulutusrahaan tai ammattitutkintorahaan, viittauksen katsotaan tarkoittavan tämän lain mukaisia vastaavia säännöksiä ja tämän lain mukaista ammattitutkintostipendiä, jollei tästä laista muuta johdu.

Eroraha myönnetään ennen tämän lain voimaantuloa päätyneen työ- tai virkasuhteen perusteella noudattaen, mitä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleissa koulutus- ja erorahastosta annetussa laissa ja koulutus- ja erorahaston säännöissä on säädetty erorahasta ja sen myöntämisen edellytyksistä.

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen koulutukseen perustuvan erorahan aikuiskoulutussisällön myöntämisessä ja maksamisessa noudatetaan, mitä ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleissa koulutus- ja erorahastosta annetussa laissa ja koulutus- ja erorahaston säännöissä on säädetty erorahan aikuiskoulutussisällöstä ja sen myöntämisen edellytyksistä.

Ammattitutkintostipendi maksetaan lain voimaan tultua suoritettua tutkinnon perusteella. Ammattitutkintostipendi maksetaan ennen tämän lain voimaantuloa suoritettua tutkinnon perusteella edellyttäen, että henkilölle ei ole saman tutkinnon perusteella myönnetty ammattikoulutusrahaa tai ammattitutkintorahaa ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten tai määräysten perusteella.

Tämän lain voimaan tullessa valtiokonttorissa vireillä olevat valtion virkamiesten erorahasetuksessa (999/1994) tarkoitettua ammattitutkintorahaa koskevat hakemukset siirtyvät Koulutusrahaston ratkaistaviksi. Jos tällöin ammattitutkintorahaa koskeva hakemus on tullut valtiokonttoriin 7 §:n 1 momentissa sanotun kuuden kuukauden kuluessa, sen katsotaan tulleen määräjassa.

Kumottavassa koulutus- ja erorahastosta annetussa laissa tarkoitettua koulutus- ja erorahaston oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät tämän lain mukaiselle Koulutusrahastolle, jollei muussa laissa toisin säädetä.

---

## Laki

### **valtion virkamieslain 10 luvun kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

## 1 §

Tällä lailla kumotaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun valtion virkamieslain (750/1994) 10 luku.

## 2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2003.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita erorahaa koskevia säännöksiä sovelletaan henki-

löö, jonka palvelussuhde valtioon on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa. Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen koulutukseen perustuvan erorahan aikuiskoulutuslisän myöntämisessä ja maksamisessa noudatetaan, mitä en-

nen tämän lain voimaan tuloa voimassa olleessa valtion virkamiesten eroraha-asetuksessa (999/1994) on säädetty erorahan aikuiskoulutuslisästä ja sen myöntämisen edellytyksistä.

## Laki

### aikuiskoulutustuesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* aikuiskoulutustuesta 28 päivänä joulukuuta 2000 annetun lain (1276/2000) 4 §:n 2 momentti seuraavasti:

#### 4 §

##### *Toimeenpano*

Aikuiskoulutustuen myöntämisestä ja maksamisesta sekä muusta toimeenpanosta vastaa Koulutusrahastosta annetussa laissa ( / ) tarkoitettu Koulutusrahasto, jonka toimintaa valvoo

Vakuutusvalvontavirasto. Aikuiskoulutustuen saajalle myönnettävän opintolainan valtiontakaukseen liittyvät tehtävät hoitaa Kansaneläkelaitos.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2003.

## Laki

### tuloverolain 92 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 92 §:n 10 kohta seuraavasti:

#### 92 §

*Verovapaat sosiaalieläkkeet*

Veronalaista tuloa eivät ole:

mukainen eroraha ja ammattikoulutustuki sekä  
Koulutusrahastosta annetun lain ( / ) mukainen  
ammattitutkintostipendi;

10) koulutus- ja erorahastosta annetun lain  
(537/1990) ja valtion virkamieslain (750/1994)

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-  
kuuta 2003.

## Laki

### Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan 29 päivänä tammikuuta 1999 Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain (78/1999) 2 §:n  
17 b kohta, sellaisena kuin se on laissa 53/2002, seuraavasti:

#### 2 §

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

17 b) työttömyyskassoja, työttömyysvakuu-  
tusrahastoa ja Koulutusrahastoa;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-  
kuuta 2003.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002